

Lange variant (ca. 20 km)

Gehuchten wandeling tussen camping De Bron en Spaubeek

Het begin- en eindpunt van deze ca. 20 kilometer lange wandeling is bij camping De Bron.

Korte karakteristiek:

Beeldbepalend voor deze wandeling zijn de pittoreske dorpen en gehuchten, waar deze tocht doorheen komt. Het zijn met name Kleingenhout, Aalbeek, Helle, Terstraten, Op 't Broek en Op de Bies. Tussen deze woonoorden ligt een groot areaal aan landbouw-gronden, die kenmerkend zijn voor het uitgestrekte plateau tussen Nuth en Schimmert. De wandeling voert ook door enkele natuurgebiedjes (o.a. Ravensbos), grubben en holle wegen, die het landschap een speciaal cachet geven. Onderweg komen we ook diverse prachtige kruisen en kapellen tegen, die aan de omgeving nog een extra dimensie geven.

De wandeling

Bij het verlaten van de camping gaan we naar links. Op de eerstvolgende kruising met kapel gaan we rechts af. Op Y-splitsing, met rustbank, nemen we de onverharde weg rechts. Op de kruising met verharde weg gaan we rechtdoor en lopen Kleingenhout in. Daar waar deze veldweg overgaat in geasfalteerde weg, deze naar links vervolgen. Op T-splitsing, met kapel, gaan we linksaf (Kleingenhoutersteeg). Op kruising steken we over en vervolgen de Kleingenhoutersteeg verder. Aan het einde van deze weg gaan we rechtsaf. We blijven nu rechtdoor lopen, met het Wethouder Daamenplein aan onze rechterzijde, tot op T-splitsing. Hier gaan we links af over trottoir en / of fietspad. De eerst volgende veldweg rechts en vervolgens de weg naar links (Ravensbos) negeren. Aan het einde van het fietspad gaan we naar rechts en lopen de Boscherweg in. Bij het plaatsnaambord "Aalbeek" gaan we naar links, de onverharde weg in. Aan het einde van deze weg komen we op een geasfalteerde weg. Deze steken wij over en gaan vervolgens naar rechts, over het fietspad, richting het gerestaureerde koetshuis van het voormalige klooster van Aalbeek.

Tot voor enkele jaren stond hier nog een klooster, dat ca. twintig jaar geleden het Groot-Seminarie was van de Paters SMA te Cadier en Keer. Het klooster is thans afgebroken, waardoor het achterliggend gebouw in mergel, het koetshuis, en bijbehorend landgoed is vrijgekomen. Dit gebouw werd in de vorige eeuw gebouwd en wel in de neo-klassieke stijl en is sinds enkele jaren gerestaureerd.

Met de rug naar dit gebouw lopen we links, de Nieuwenhuysstraat in. Na ca. 25 m. negeren we de Ruytersweg en lopen verder Aalbeek in.

De naam "Aalbeek" zou afgeleid kunnen zijn van het Germaanse woord "ala" met de betekenis van groot of belangrijk, en natuurlijk "beek". Met deze beek zou dan de Platsbeek bedoeld worden, die er ontspringt. Nu is deze beek niet groot, maar natuurlijk belangrijk. Ook kan "aal" afgeleid zijn van de naam "Adelhard". In dit geval zou deze beek dus eigendom van een zekere meneer Adelhard geweest zijn. Het blijft dus gissen.

Bij huisnummer 51 en kapelletje gaan we scherp naar rechts, de onverharde weg in. Op Y-splitsing rechts aanhouden. Op T-splitsing, met enkele huizen, gaan we links af (rood gemarkeerd paaltje). Deze weg geruime tijd volgen en alle zijwegen van links en rechts negeren. Na ca. 1 km daalt deze weg naar het gehucht Helle, waar we de weg rechts (weg a/d helgats) negeren. Iets verderop, op de 3-sprong, rechts aanhouden. We negeren dus de Nelisweg naar links.

De naam Helle is afgeleid van "helde" of "helling" met de betekenis van "hellend naar een moerassig gebied". En dit klopt inderdaad, want rechts van dit gehucht stroomt de Platsbeek door een moerassig natuurgebiedje. Deze beek ontspringt in de omgeving van Aalbeek en mondt nabij Nuth in de Geleenbeek uit. Deze laatste beek heet in de volksmond "Sjlaambeek". "Sjlaam" is het dialectwoord voor kolenslik, dat bij het wassen van kolen vrijkwam. Dit slik werd deels in deze beek gedropt en deels als goedkope brandstof verkocht.

Op de volgende 3-sprong met een rustbank houden we links aan, de Branterweg in. We komen nu achtereenvolgens door de gehuchten "Op gene Brant" en Terstraten.

"Op gene Brant" heeft waarschijnlijk te maken met het feit, dat hier ooit een woning of boerderij is afgebrand. "Terstraten" heeft de betekenis van "de plaats bij de straat". Het woord straat is afgeleid van het Romeinse woord "strata", dat geplaveide weg betekent.

Bij huisnummer 63 lopen we rechtdoor, de Horenweg in. De weg rechts, Putweg, negeren. U loopt nu het gehucht Tervoorst binnen. Op Y-splitsing lopen we naar links, de Bergerweg in. Hier is de wit en rood gestreepte markering van het Pieterpad te zien. Bij een zwerfkei en rustbank gaan we links af, de Drieschenweg. Aan het einde van deze weg, bij een rustbank, rechtsaf en lopen verder Terstraten in.

Rechts ligt een prachtig wit huis met trapgevel, waarin de volgende tekst staat: Anno 1740 NICSN/BAHN. Deze letters kunnen staan voor de bouwer van deze woning. Naar mij de bewoner van dit huis meedeelde hebben de letters nog een andere betekenis en staan voor de Romeinse woorden Nostris Jezus Christus...Nostram (Onze Jezus Christus bescherm deze woning). De woning dateert overigens van 1640. Ook staat in dit gehucht een groot aantal vakwerkwoningen. Vakwerk is de meest simpele bouwtrant uit het verleden.

Er werd een raamwerk van houten balken gemaakt, waarbij alleen houten pennen werden gebruikt. De tussenvakken werden gedicht met vlechtwerk van tenen (dunne, soepele takken) van wilgen, welke bestreken werden met een mengsel van klei, gehakt stro (heksel) en koeienmest. Tenslotte werd het geheel helemaal wit gekalkt. Alleen de onderste rand werd zwart geteerd, zulks ter voorkoming dat deze door opspattend water -dakgoten kende men destijds nog niet- bevuild werden. Naderhand zijn de balken zwart of donkerbruin gemaakt hetgeen natuurlijk een mooier effect geeft.

Na de bebouwing van Terstraten blijven we rechtdoor lopen en negeren dus een weg naar links. Op de kruising met de Maastrichterweg blijven we ook rechtdoor lopen, een veldweg in.

Links ligt de boerderij Nieuwenhuis. Deze naam verwijst ernaar, dat hier in het verleden een ander, ouder huis of boerderij heeft gestaan.

Op een 3-sprong houden we links aan.

We lopen nu over een plateau met veel landbouw, voornamelijk akkerbouw. Een aantal jaren geleden is dit gebied in het kader van de ruilverkaveling herverkaveld. Dit is goed te zien aan de grote stukken land en aan de beton-nen paaltjes, die langs de weg staan en die de grens van de percelen aangeven. Zo te zien trekken de boeren zich weinig van deze paaltjes aan, want er wordt driftig buiten de begrenzing geploegd. Rechts staat een huisje van een vliegveldje voor model vliegtuigjes, die een snerpend geluid maken.

Op twee achtereenvolgende kruisingen blijven we rechtdoor lopen.

Bij de tweede kruising staat rechts een wandelboom van het Pieterpad en het Pelgrimspad. Het betreft twee lang afstandswandelingen. De eerste is ruim 480 km lang en loopt van Pieterburen in Groningen naar de Sint-Pietersberg in Maastricht en de tweede is 460 km lang en loopt van Amsterdam naar Eijsden-grens.

Bij de derde kruising wandelen we rechts omlaag en op een T-splitsing houden we links aan.

We komen door enkele diep ingesneden holle wegen of grubben. Beide zijn ontstaan door de afstroom van het hemelwater van hoog naar laag en door het gebruik van deze sleuven door paard en kar c.q. tractoren op weg naar de hoger gelegen boerderijen, tengevolge waarvan dergelijke sleuven nog meer uitsleten. Halverwege de tweede holle weg ligt rechts de toegang tot een zand- en grindgroeve, waarin zand en grind wordt gewonnen, dat hier door de Maas in het verre verleden is afgezet. De Maas heeft destijds nagenoeg heel Limburg als stroomgebied gehad.

We blijven nu rechtdoor lopen tot we in Spaubeek komen en wel in het gehucht "Op 't Broek".

Een "broek" is een waterrijk of moerassig gebied. Het hier bedoelde broekgebied ligt even ten oosten van deze woonkern. Bij de eerste huizen staat rechts een fraai wegkruis, naar de vorm ervan een vliegermodel genoemd. Let ook eens op het huis met een toonladder er tegenaan, waar kennelijk een musicus woont.

Op de Y-splitsing bij "Op 't Broek" houden we links aan en op de voorrangsweg eveneens links. Na ca. 75 meter slaan we na huisnummer 71, rechts in. We blijven nu rechtdoor lopen tot op een T-splitsing, bij een huis met nummer 1. Hier gaan we naar links en negeren vervolgens een weg naar rechts. Op een Y-splitsing houden we links aan en op de komende T-splitsing eveneens links. We lopen nu Groot-Genhout binnen.

Rechts op de hoek is een wegwijk 'half vergroeid' in een boom. De naam "Genhout" is afgeleid van "in het hout" met de overdrachtelijke betekenis van "in het bos". Genhout heeft dus ooit in een bos gelegen.

We passeren een aantal zeer monumentale en gesloten boerderijen met rondom zogenaamde huisweiden, die deels met oude en deels met jonge aanplant zijn bezet. Ook staan er enkele zeer fraaie vakwerkwoningen. Rechts op afstand ligt de kerk van Groot-Genhout.

Bij een trafohuisje blijven rechtdoor lopen, evenals bij het pand "Grootgenhouterstraat 86". Deze weg blijven volgen tot op kruising van wegen, met wegwijk, waar de verharde weg naar links buigt. Hier lopen wij nogmaals rechtdoor, maar nu een veldweg in.

Langs deze weg staan twee oude knotwilgen. Vroeger leverden deze bomen het zogenaamd geriefhout voor de boer, nl. vlechtmateriaal voor manden, stutten voor fruitbomen, afrasteringspalen, brandhout e.a. Nu dit zogenaamd afzetten niet meer door de boeren gebeurt, hebben natuurverenigingen deze taak op zich genomen, want deze bomen hebben grote landschappelijke waarde.

Op een voorrangsweg steken we over en wandelen de er tegenover gelegen weg in. Op een kruising met een kapel, die blijkens het opschrift uit MCMXXXIII (= 1933) dateert, wederom rechtdoor.

We lopen inmiddels in het gehucht "Op de Bies", behorende tot Schimmert. Het woord 'bies' zou afgeleid zijn van het Franse 'bise' dat koude noordenwind betekent. De ligging van dit dorpsdeel in het noord-oosten van Schimmert doet deze betekenis rechtvaardigen.

We blijven rechtdoor lopen, ook op een 5-sprong, met een wegwijk tegen een boom en iets verder op een diagonale kruising. De weg is gemarkeerd met een wit en rood streepje en zwart paaltje. Op de kruising met een geasfalteerde weg slaan we links af. Rechts op de hoek ligt een hondenkennel, waarvan het geblaf in de verre omgeving te horen is.

We slaan vervolgens de eerste veldweg rechts in. Op de volgende kruising lopen we naar rechts, waarna spoedig de watertoren van Schimmert in zicht komt. Op T-splitsing gaan we rechtsaf. Op een Y-splitsing lopen we naar links, richting Schimmert. Bij verharde weg gaan we nogmaals linksaf, nu weer richting de watertoren. Bij de voorrangsweg (Torenstraat) nemen we de weg die scherp rechts afbuigt. We negeren dus de Torenstraat. Aan het eind van de Molenstraat gaan we naar links. Bij rotonde rechtdoor, Klein Haalsdal in.

Even goed opletten! Bij het café Oosheim nemen we het pad rechts langs het café. Dit pad van tegels gaat over in een graspad, tussen tuintjes en weiden. Aan het einde van dit pad gaan we naar links; de afrastering blijven volgen. Bij een T-splitsing, met Christusbeeld, gaan we nogmaals naar links. Bij het bereiken van de voorrangsweg wederom linksaf.

Bij de Remigiushoeve nemen we de weg rechts, de Steeg. We lopen nu over een klein industrieterrein. Aan het einde van de Steeg gaan we naar links over het fiets- en/of voetpad.

Bij het bord einde bebouwde kom, met plaatsnaam Groot Haalsdal, gaan we naar rechts en lopen de Billich in. We volgen nu de wit en rode streepjes markering en lopen het natuurgebied Ravensbos in, waar de onverharde weg overgaat in een smal pad. Op kruising van paden/veldwegen gaan we rechtdoor.

Bij de vijver gaan we linksaf en verlaten de wit en rood gestreepte markering. We lopen nu langs een rustbank en over een bruggetje omhoog, de met rode paaltjes gemarkeerde route volgend.

Bij driesprong gaan we naar links, verder omhoog. Bij het verlaten van het bos gaan we rechtdoor, dus het ruiterspad links negeren.

Bij kruising met verharde weg, gaan we naar links. Op de eerstvolgende kruising met kapel lopen we naar rechts, terug naar camping De Bron.